

Diyanet bir tarikat sözcüsü olamaz

18.11.2018

Nurzen Amuran: 15 Temmuz öncesi sizinle FETÖ'nün ülkeye verdiği zarar üzerine konuşuyor, cemaat-tarikat yapılanmalarını değerlendiriyorduk. FETÖ örgütlenmesinin sonuçlarını gördük. Bugün, bu tür oluşumlarla ve FETÖ örgütüyle yapılan mücadele ve alınan önlemler üzerine konuşalım diyoruz. Burada en önemli sorumluluk Diyanet İşleri Başkanlığına düşüyor ancak son zamanlarda kurumun adı siyasetin ve kamuoyunun gündeminden düşmedi. Cumhuriyetin temel değerlerine karşı olanlarla yakın ilişkiler kurulması, bir imamın yerel seçimlerde aday olacağını camide açıklaması ve 10 Kasım da Atatürk'ün anılmaması işin tuzu biberi oldu. Diyanetin siyasetle olan mesafesi sorgulanmaya başlandı. Siz nasıl görüyorsunuz?

Şahin Filiz: Diyanet İşleri Başkanlığı resmi sitesinde 6 Kasım 2018'de yaptığı basın açıklamasında **"Bazı medya organlarında yer alan personelimizin siyaset yasağının kaldırılmasına yönelik kurumumuz tarafından çalışma yürütüldüğüne dair haberler gerçeği yansıtmamaktadır"** diye açıklama yapmış olsa da bir Cumhuriyet kurumu olan Diyanet'in adının siyasetle anılması düşündürücü ve ibret vericidir. İşin hukuki ve siyasi yönlerini bir yana bırakıyorum. Diyanet-siyaset ikilisine dönüştürülen söylemlerde, yansız olmaya mahkum ve zorunlu olan Diyanet'in siyasete doğrudan ya da dolaylı olarak iltisakı, bu kurumun kuruluş, amaç, ilke ve misyonuna taban tabana aykırıdır. Diyanet'i Diyanet yapan; onun hukuki, siyasi ve özellikle de milli varlığının meşruiyetini sağlayan işte tam da budur, yani Diyanet'in güncel siyasal tartışmaların içinde bulunmaktan, yanlılıktan ve bir gurubun ya da siyasi bir görüşün sözcülüğünden titizlikle uzak durması doğasının gereği olmalıdır. Ancak kendi resmi sitesinde siyaset yapma yasağının kaldırılmasına yönelik kurum tarafından herhangi bir çalışma **"olmadığı"** biçimindeki resmi **"yalanlama"** kuramsal olarak olumlu olmakla birlikte pratikte inandırıcı olmayı da gerektirmektedir. Diyanet, "siyaset yasağının kaldırılmasına çalışmadığını" resmen açıklayarak siyasal herhangi bir iltisaktan uzak durduğunu belirtmekle, sorunun çözüldüğünü düşünmektedir. Oysa daha 9 Kasım'da, Atatürk'e etmedik hakareti bırakmayan, **"keşke bizi Yunanlılar işgal etseydi"** diyecek kadar imanını, inancını, kimliğini ayaklar altına alan meczuba Diyanet'in en yüksek düzeyde ziyareti **"masum bir hasta ziyareti"** olarak geçiştirilse de, olayın tarihi ve aktörleri bakımından son derece bölücü, ayırıcı ve halkı kin ve nefrete teşvik edici **"siyasal"** bir tavır olduğu gün gibi açıktır. Bu durum, Diyanet'in resmi açıklamasıyla ters düşen benzer örnek olaylardan sadece biridir. **"Siyasetten uzak olmak"** Diyanet'in vatandaşlara bir **"lütfu"** değil, bir borcu, var olmasının vazgeçilemez koşuludur. Bu temel koşuldan sonra asıl yapması gereken ama uzunca bir süredir ihmal ettiği, savsakladığı ve gerekli duyarlılığı esirgediği hususlar vardır. Diyanet'in siyasetten uzak durması yetmez, devletin ve milletin üzerine yüklediği, kanununun 633. maddesinde açıkça belirtilen görevlerini yapması boynunun borcudur.

Amuran: Diyanet İşleri Başkanlığının yasal mevzuata da dayanarak ne gibi görevlerle yükümlü olduğunu, yetkilerinin sınırlarını ve kırmızı çizgilerini, sözün özü Diyanetin durması gereken yeri kısaca özetler misiniz?

Filiz: Yasada yer alan düzenlemeleri de değerlendirerek durması gereken yeri maddeler halinde açıklarsam okurlar için daha kolay anlaşılabilir sanıyorum:

1. İçten dışa demokratik, özgür ve eleştirel bir din politikası gütmelidir. Yani İslam diniyle ilgili Türk halkına vermesi

gereken din hizmetini, hiç değilse İslam'ın tarihsel ve düşünsel tüm birikimine yansız yaklaşabilir. İçten içe derken Diyanet'in, İslam'ın salt Sünnilik/Ortodoksluk tarihine yoğunlaşarak koskoca İslam düşüncesi ve medeniyetini, tek bir dinsel yorumun tarihi gibi daraltmadan; heterodoks-ortodoks ayrımı yapmaksızın İslam medeniyeti ve tarihsel pratiğini hakkınca temsil edebilecek özgüvene ve felsefi geniş bakış açısına sahip olmalıdır. İlkece bu erdemler, Diyanet'in kuruluş felsefesinde vardır. Ama işlevselliği yoktur. Atatürk'ün Cumhuriyet ideasının yasal bir parçası olan Diyanet, "içten dışa" özgürleşeceği yerde "dıştan içe" hareketle kendi özgüvenini ve varlık gerekçesini tartışmalara açık hale getirebilmektedir. "Dıştan içe" eylem politikası, daha İslam'ın kendi içinde andığım bu uzlaşmayı önemsemeden "dinler arası diyalog", dini dıştan baskılayan siyasetin yönlendirmesine göre siyasal bir yapıya büründürülmesini kastediyorum. "İçten içe" sağlamaştırılmayan Diyanet'in din görüşü, "dıştan içe" seyreden çok çeşitli siyasal aşındırmalarla istikrarsız, verimsiz ve hatta ayırıcı olabilmektedir.

2. Diyanet, ruhani bir kurum olmadığı gibi, herhangi bir siyasi görüşün temsilcisi de değildir. Her siyasi dalgalanmaya göre formata sokulan din, toplumsal ayrışmaları körükleyeceği gibi, dinsel cehaleti de biteviye körükler. Burada hem din, hem kurum ve hem de Türk milleti zarar görür; dinsel açıdan aydınlanma hizmeti alamadığı gibi, din adına öğrendiği yanlış şeyler onu karanlığa sürükler.

3. Diyanet İşleri Başkanlığı kuruluş felsefesine ve milli köklerine dönmeli; "Müslüman" ve "dindar" olmanın, Araplaşma ya da Arap kültürünü içselleştirme demek olmadığını göstermelidir. Araplar elbette Türk milletine yakın ve aynı dine inanan kardeş halkı oluşturur, ancak onlar gibi olmak, ne onların ne de bizim yararımıza değildir. Çünkü dinler, bulunduğu ülkenin coğrafi, kültürel ve tarihsel koşullarına göre biçimlenir.

4. Diyanet'e bağlı tüm eğitim-öğretim birimlerinde Kur'an'ın doğru, özgür ve çok yönlü anlaşılması, anlatılması için felsefe derslerine yer verilmelidir. Batı'da neredeyse tüm filozoflar ve aydınlar din eğitimi almışlardır; onlar Hıristiyanlıktan filozof yaratırken, Diyanet, felsefesiz bir din politikasıyla standart bir dindarlık modeli, ölçülü dindar tipi bile çıkaramamaktadır. Kurucusunu hiçe sayan, Türk milletinin kültürel değerlerini dine düşman gören bir yaklaşımın toplumu sürükleyeceği nokta, insanlık-din uzlaşımı değil, çatışması olacaktır.

5. Cemaat ve tarikatlar, neredeyse fiili olarak Diyanet'in en yaman rakibi olmaya yüz tutmuşlardır. Diyanet'in bu fiili durum karşısında gerekli ve yeterli tepkiyi vermekte zorlanması, böylece milli çizgiden uzaklaşması, varlık meşruiyetini sarsmaktadır.

6. Türk toplumunu heyecanlandıran, sevindiren, korkutan ya da üzen her türlü soruna Diyanet, İslam dininin evrensel bakışıyla yaklaşmalı, ilgisiz kalmamalı ama çağdışı fetvalar da vermemelidir. Öğüt verici, sakinleştirici, bilgilendirici, düşündürücü ve dayanışmacı mesajlar vermekten geri durmamalıdır.

7. Diyanet, Türk milleti adına ve onun hizmeti için kurulduğu gerçeğini aklından çıkarmamalıdır.

8. Diyanet İslam dinini her türlü siyasi mülahazaların üstünde tutmalı, ne siyasetin dine, ne de dinin siyasete müdahil olmasına meydan vermemelidir.

DİYANETİ ATATÜRK KURMUŞTUR. GÖREV TANIMINI BİZZAT KENDİSİ YAPMIŞTIR

Amuran: 10 Kasım Cumartesi günüydü. O gün en ufak bir açıklama yapılmadı. 9 Kasımda Cuma hutbesinde Atatürk'ün anısına tek bir kelime edilmedi. Diyanet İşleri Başkanlığı bu konuda yapılan eleştirilere bile yanıt vermiyor. Neden?

Filiz: Herkesin bildiği gibi Diyanet İşleri Başkanlığı 3 Mart 1924 tarihinde Şer'iye ve Evkaf Vekâleti'nin yerine kurulan, İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak ilkeleriyle ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yürütmekle görevli kurumdur. Kuruluş amaç ve gerekçesi, dikkatle okunduğunda, Diyanet'in, kendilerinin farkına varmadıkları, bilincinde olmadıkları çok ciddi ve hayati bir görevi üstlendikleri açıkça görülür. Diyanet'i Atatürk kurmuştur. Görev tanımını da bizzat kendisi yapmıştır. Ancak Diyanet İşleri Başkanlığı'nın resmi websitesinde kurucusundan söz

edilmez. 10 Kasım 2018'de Atatürk'ün ebedi aleme irtihalinden bir harf dahi söz edilmemesi, Türk milletine düşmanlık ve siyasi angajmanları ne denli bulaşıldığının göstergesidir. Nasıl olur da bir kurum, tarihsel somut gerçeklere karşı göz göre göre devekuşu gibi başına cehalete gömüp kendi kurucusunun adına kendi websitesinde yer vermez? Yokmuş gibi davranır? Peki Diyanet'in kurucusu kimdir? Eğer bildikleri başka birisi varsa, onun adını neden anmazlar? Atatürk kurduğuna göre neden onun adını anmazlar? Sayesinde başkan, din işleri yüksek kurulu üyesi oldukları; yine Cumhuriyet devletinin bütçesinden en şahane aslan payını aldıkları halde, neden kurucuları Atatürk'ün adını dahi anmazlar? 10 Kasımlar'da sanki ölen sıradan biri imiş gibi, adını anmamak için her türlü hileye başvurulur?

Amuran: Peki sizce neden?

Filiz: Bence bu inkar ve cehalete dayalı dinci politik tavrın birkaç nedeni var:

1. Onun kurduğu bir kurumun bütün nimetlerinden yararlanmayı kendi hakları gibi görüp, kurucusunu Müslüman saymamak gibi art niyetli cemaatçi paranoya içinde çırpınmaları.
2. Diyanet'in özerk bir Cumhuriyet kurumu olmasına karşın, cemaat ve tarikatların baskısı altında bulunması.
3. 15.08.1965 tarihinde yürürlüğe giren 633 Sayılı "**Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri hakkında Kanun**" gereğinde "**İslam dininin inançları, ibadet ve ahlak esasları ile ilgili işleri yürütmek, din konusunda toplumu aydınlatmak ve ibadet yerlerini yönetmek**" şeklinde belirtilen kuruluş gerekçesi ve amaçlarından sapması.

İnanç, ibadet ve ahlak esaslarını Türk halkına doğru ve anlaşılır biçimde öğretmek, yalan-yanlış, hurafe, uydurma ve temel ahlaksal değerlere aykırı her türlü bilgi kirliliği ile mücadele etmek, vatanın ve milletin birliği ve bütünlüğünden yana olmak, güncel siyasi mülhaza ve yanlılıktan uzak durmak, Türk milletinin çıkarına aykırı olan her türlü dinsel örgütlenmelerin, enformatik cehaletin ve bölücü dinsel guruplaşmaların önüne geçmek, bir Cumhuriyet kurumu olarak Diyanet'in en temel görevleri arasındadır. Kurucusuna sitesinde bile yer vermeyen Diyanet'in bu görevleri hakkıyla yerine getirmesi mümkün değildir. Atatürk'ün İslam dinine ve ona inananlara olan derin saygısının bir göstergesi olan Diyanet'in bu görevleri yapabilmesi için, başta kurucusuna saygı duyması gerekir.

4. Diyanet İşleri Başkanlığı, 81 milyon Türk halkına ait bir kurumdur. Başta İslam dini olmak üzere başka dinlerin de ihtiyaçlarına yanıt vermek zorundadır. Bu kurum herhangi bir bölge, cemaat, tarikat ya da topluluğun sözcüsü olmaz. Herhangi bir siyasi görüşün temsilcisi hiç olmaz. Olursa, kuruluş gerekçesini ve varlık meşruiyetini yitirmiş olur. Ayrıca Türk milletinin birlik ve dirliğini sağlamada rol oynaması gereken en başat kurum olduğunu yeterince ortaya koymakla mükelleftir. "**Keşke bizi Yunan işgal etseydi**" diyen "**Fesli Münafık**"ı, tüm Türk Milleti'nin kurumu adına hem de 9 Kasım günü ziyaret etmek, başta Diyanet İşleri Başkanlığı'na ihanettir.

ATATÜRK İSLAMIN EN BÜYÜK HAMİSİDİR

Amuran: Oysa Atatürk laik anlayışı topluma benimsetirken, laikliği dinlerin güvencesi olarak görmüş ve özellikle İslamiyet'i anlaşılır hale getirmek için büyük bir savaş vermiştir, değil mi?

Filiz: Atatürk, Osmanlılar döneminde eskimiş, yıpranmış ve zamanı dolmuş pek çok kurum, uygulama ve geleneği devrimle ya yenilemiş, ya da kökten değiştirip yerine, çağdaş uygarlık düzeyinin ötesine geçecek vizyonuyla, Türk insanına yakışır olanını koymuştur. İslam dini evrensel iddiaya sahip olmasına rağmen Osmanlı'nın 16. yüzyılından beri, felsefe, bilim ve insancıl düşünce geleneğini sürdürecektir. Felsefeyi ve eleştirel düşüncüyü dışlamış olan medrese zihniyeti özellikle son dört yüz yıl imparatorluğa egemen olmuş; Osmanlılar Batı bilim ve kültür düzeyinin çok gerisinde kalmıştı. Bu gerileme, dinin bilim ve felsefeden kopartılarak medreselerde nakilcilik, şerhçilik ve iknaya bağlı olarak telkin edilmesiyle yakından ilgiliydi. Osmanlıların bu yüzyılda başlayan dinsel skolastisizmi, Batı'nın aynı yüzyılında çoktan aşmış; modern düşüncenin ilk aşamasına gelmişti. Osmanlı'nın aleyhinde Batı'nın lehinde işleyen bu ters orantılı süreç, sonunda Osmanlıyı her alanda hem kendi içinde zayıflattı hem de Batı karşısında yenik ve

bitkin düşürdü.

Daha Cumhuriyet'in kurulma arifesinde Atatürk, bütün olan bitenin farkındaydı ve öncelikle düşüncenin yenilenmesi gerektiğini biliyordu. Düşüncenin yenilenmesi, İslam hakkındaki algı ve anlayışların tekrar gözden geçirilmesine bağlıydı: İslam, yenileşme ve gelişmenin önünde bir engel olamazdı, ancak gelinen nokta, tam da böyle olduğunun resmiydi. İlk iş olarak Atatürk, İslam dinini gericiliğin, softalığın ve yobazlığın elinden kurtarmak üzere harekete geçti. İslam'la birlikte her şeyi geri bırakan kurum ve gelenekleri değiştirmeyi zorunlu gördü. Saltanat ve hilafet kaldırıldı, Tevhid-i Tedrisat tesis edildi. Diyanet İşleri Başkanlığı kuruldu. Kur'an tefsiri ve mealleri yaptırıldı. Yüksek din öğretimi için gerekli adımlar atıldı ve ileriki yıllarda devamı geldi.

Yedi düvele karşı savaşan bir ülkenin ve milletin başbuğu olan Atatürk, İslam'a Türk tarihinde eşine az rastlanır hizmetlerde bulunmuş; dine ve dindara saygı ve sevgisini her zaman göstermekten ayrı bir mutluluk duymuştur. İslam'a hizmeti ve hürmetini görmemek, üstelik ona hakaret edip küfürler savurmak ancak ve ancak kafirlerin, işgalci artıklarının ve soysuzların alışkanlığı olsa gerektir. Atatürk, İslam'ın en büyük hamisidir. Öyle olmasa, kimi Hindu kimi yamyam kimi bilmem ne bela olan emperyalist güçleri Anadolu'dan söküp attığı gibi, İslam'ı da söküp atabilirdi. Buna rağmen Atatürk'e kalkıp bir de din namına saldırmak, safi bir cehalet değil, olsa olsa emperyalistlerin uşaklığını yapmaktır. Uşaklık küfürdür, kafirliktir, islam'dan çıkmaktır, onların diliyle söylersek, gavurlaşmaktır. Atatürk'e gavur diyenler, kendi gavurluklarını saklamanın en emin yolu olarak bu saldırıya sığınmaktadırlar.

Atatürk diyor ki:

"Efendiler, biz tekke ve zaviyeleri din düşmanı olduğumuz için değil; bilakis bu tip yapılar, din ve devlet düşmanı olduğu, Selçuklu ve Osmanlıyı bu yüzden batırdığı için yasakladık"

Amuran: Biraz da FETÖ ile yapılan mücadeleden söz edelim. Siz de yıllarca FETÖ'nün gerçek yüzünü anlatan ve onlardan zarar gören bilim adamlarından biriydiniz. FETÖ'nün ne denli büyük tehlike olduğunu bugün herkes anladı. Alınan önlemleri yeterli buluyor musunuz?

Filiz: FETÖ operasyonlarının hukuki, siyasi ve adli süreci üzerinde durmayacağım. Operasyonlar çok önemli ve vazgeçilemez olmakla birlikte, bence dinsel, kültürel ve bilimsel operasyonlar için mutlaka köklü önlemlerin alınması gerekiyor. Cemaat ve tarikatların büyük çoğunluğu FETÖ yapılanmasından farksızdır. Sufilikle tarikatlar arasındaki farkları da bu bağlamda okumalıyız. Dinsel, kültürel ve bilimsel alanlarda bir türlü giderilemeyen aksaklık ve eksiklikler, FETÖ operasyonlarından uzun vadede beklenen olumlu sonuçları elde etmemizi geciktirmekte, hatta güçleştirmektedir.

DEVLETİ YÖNETENLER DEVLETİ CEMAAT VE TARİKATLAR ADINA DEĞİL MİLLET ADINA YÖNETMEK ZORUNDADIRLAR

Amuran: O halde ne yapılmalı, çizdiğiniz sınırlarda dinsel, kültürel ve bilimsel alanda kısa ve uzun vadede kalıcı olarak başarıya ulaşılması için neler öneriyorsunuz?

Filiz: Bir bilim adamı olarak önerilerimi şöyle sıralayabilirim: Tarikat ve cemaat yapıları birbirine benzer. Fethullah'çı cemaatin İslam, insanlık ve ahlakla hiçbir ilgisi olmadığını anlamak için 15 Temmuz kabusunu milletçe yaşamamız gerekmezdi. 1980'lerden beri bu cemaatin tehlikeli bir terör örgütü, dışarıdan beslenen bir tedhiş hareketi olduğu gerçeği devletin güvenlik birimleri ve adalet sistemi tarafından mütemadiyen rapor edilmekteydi. Bu rapor ve istihbarat verileri zamanında değerlendirilebilseydi belki ülke ve millet olarak bu felaketi daha kolay atlatabilirdik. Neyse ki 15 Temmuz darbe girişimi anında bastırılmış, bu terör örgütü bertaraf edilmiştir. Egemenliğin kayıtsız ve şartsız Türk milletine ait olduğu gerçeği, bu menhus girişimde yeniden hatırlanmıştır. Sürekli hatırlamak zorunda kalmamak için, millete ait olan egemenliği gasp etmeye yönelik olarak yapılan bütün cemaat ve tarikatlara devlet dikkat kesilmek zorundadır. Unutulmamalıdır ki hiçbir tarikat ya da cemaat, kendi siyasi ve ekonomik çıkarları dışında hiçbir kimseye, hükümete, dine

ya da inanca dost değildir. Çünkü, örneğin İslam'ın dostu olsa, halkının çoğunluğu Müslüman olan bir milletin egemenlik hakkına göz dikmez. İslam ahlak ve maneviyatını her türlü çıkarın üstünde tutar. Oysa hiç biri böyle değildir. Böyle olmaması da kendi doğasının gereğidir. Bir cemaat var olmak, büyümek ve egemen olmak üzere ortaya çıkar. Varoluş gerekçesi bunlardır. Gerekçesiz bir cemaat ya da tarikat kurulmaz. Yine öz çıkarları için belli dönemlerde bazı siyasi hareketlere, hatta devlete destek veriyor olabilirler. Bu destek yine kendi çıkarlarını korumak ya da zarardan korunmak içindir. Öyleyse devleti yönetenler, devleti cemaat ve tarikatlar adına değil, millet adına yönetmek zorundadırlar. Önlemsiz cemaat desteği, daha can alıcı borca dönüşebilmektedir. Kendilerinden başkasını dünyalarına almazlar. Mensup kazanmak için her türlü ahlaksal ve dinsel değeri kullanmaktan bir an bile geri durmazlar. Guruplarını güçlendirmek için her yolu mübah sayarlar. Bilmeyenler de, bunları gerçekten insan ve dindar sanırlar. Ama yanlış tez anlaşılır; toplum bölünür, halk mezhepçilik ve etnik ırkçılık etiketleriyle birbirine düşer; ülkenin, Cumhuriyetin temel değerleri düşman ilan edilir; kurucusu Atatürk'e sürü psikolojisi kullanılarak yalan ve iftira linci reva görülür, karalanır, küfredilir. Oysa hepimizin birlik ve barış içinde yaşamamızı sağlayacak olan 81 milyonluk millet ülküsüdür.

Amuran: Yabancı istihbarat örgütlerinin en kolay nüfuz ettikleri bu oluşumlardır değil mi? Terör örgütlerine bile gerektiğinde açık davranırlar.

Filiz: Elbette, Cemaat ve tarikatlar, bizzat toplumsal karmaşa ve siyasal istikrarsızlığı körükleyen bölücü, ayrımcı topluluklar olmakla kalmaz, kendilerine benzeyen ya da -benzemeyen tüm terör örgütlerinin neşvü nema bulması için verimli bir zemin yaratırlar. Çünkü dediğiniz gibi kökü dışarıda ve emperyalist ülkelerin desteği sayesinde, sanıldığından daha hızlı ve örgütlü bir şekilde güçlenirler, müdahale edip etkisiz hale getirmek için çoğu zaman fırsat bulunamaz. Kökleri dışarıda, malzemesi içerideki cehalet ve aymazlık olan bu kliklerle mücadelede elbette güvenlik başat rol oynar. Ancak güvenlik önlemleri, kemikleşmiş cehaletin yarattığı karmaşayı kendi başına çözemez. İş temelden çözmek için Cumhuriyet değerlerine içtenlikle sahip çıkmak gerekir.

Amuran: Burada eğitim devreye giriyor değil mi?

Filiz: Elbette. Okul öncesi ve sonrası eğitimde çocuklarımıza bir takım dinsel sembollerin telkin edilmesi, dindeki ahlaki derinliğin aktarılmasına engeldir. Görünür, somut ve sınırlı bir takım dinsel semboller ve simgeler yerine, görgü kuralları, günlük yaşamda dengeli, adil ve saygılı olmanın öğretilen kuralları, hem de uygulanabilir yollarla gösterilmelidir. Çocuklarımızın eğitiminde en büyük eksiklik, örneğin 6-12 yaşa ulaşmış çocuklarımıza başörtüsü ya da namaz takkesi değil, öğretilmesi gereken İslam'ın evrensel görgü kurallarıdır. Günlük yaşamda sabah uykudan uyandıktan sonra aile içinde büyüklerine karşı davranışlarından tutun dışarıda arkadaşlarıyla güzel geçimine ve yatağına girinceye kadarki zamana kadar, çocuğun bir gün içindeki yaşamı basit, uygulanabilir bir takım görgü kurallarıyla disiplin altına alınabilir. Aşama aşama çocukluktan ergenliğe, gençlik dönemini takiben bütün yaşam safhalarında bireyin kendi bedeninden başlayarak çevresini tanıyabileceği eğitimlerin verilmesi son derece hayatidir. Örneğin, kız ya da erkek çocuklarına- pedagoğların gözetiminde- işin uzmanlarıncsa sağlıklı cinsel eğitimin verilmesi onların kendi bedenleri ve ruhlarını tanımalarını sağlayacağı gibi, bu bilgileriyle aileden ya da yabancılardan gelebilecek farklı tehditlere karşı bilinç sahibi olmalarını kolaylaştırır. Özellikle çocuklara yönelik cinsel saldırılarda, cemaat ve tarikat zihniyetiyle cahil bırakılmalarının rolünü yadsıyan çok az insan vardır. Çocukların eğitimini, bazı tarikatların ve cemaatlerin sözümlerine ona "İslami" kıyafet adı altında birkaç sembolle sağladıkları yanlışlığı ve cehaleti, bu ülkeyi onlar için yakın gelecekte yaşanmaz bir cehennem dönüştürebilir. Yani şunu demek istiyorum: Türk halkının bu şen'i ve den'i (alçakça ve aşağılıkça) cehaletten kurtulması, çocuklarımızın tarikat ve cemaatlerin pençesinden kurtarılmasıyla mümkündür. Suyu baştan kesmek gerekir. En büyük bütçeye sahip kurumlardan biri olarak Diyanet, bu kutsal ve acil görevi vakit kaybetmeden kendi üzerine almakla yükümlüdür. Ayrıca eğitim öğretim kademelerinde Türk kültürü, İslamiyet'in temel ahlak ve görgü kuralları, Türk ve İslam büyüklerinin örnek hayatları, felsefe, mantık ve kültür bilimleri dersleri mutlaka okutulmalıdır. Felsefeyi dışlayan din, cemaatleri ve tarikatları üretir; dini dışlayan felsefe ise, gayri milli unsurları üretir. Ne yazık ki ülkemizde her iki felsefe türü

vardır. İkisinin de tek yanlılığını izale edecek hakiki bir felsefe öğretimine geçilmelidir.

FELSEFE DİNİN ALTERNATİFİ DEĞİLDİR. DİN NEYE İNANACAĞIMIZI FELSEFE İSE NİÇİN İNANACAĞIMIZI SORGULAR

Amuran: Bütün bu açıklamalarınızdan sonra öne çıkan, Felsefeye bakış tarzımızdaki değişiklik olmalı

Filiz - Felsefe, ilk İslam filozofu olarak bilinen Kindi'ye göre, "elden geldiğince Tanrı'ya benzemeye çalışmak"tır. Varlık olarak değil, düşünce ve eylem olarak O'na benzemektir. Tanrı, aklın, düşüncenin, eleştiri yeteneğinin, bilmenin ve eylemenin sembolüdür. Antik Felsefeden modern felsefeye kadar bütün filozoflar, felsefeyi Tanrı'ya benzemeye çalışmak diye tanımlamış olmasalar bile, hep mükemmellik, iyilik ve bilgelik arayışı olarak anlamış, anlatmışlardır. Bu gün bütün bilimleri felsefeye borçluyuz. Felsefe olmadan bilim ve medeniyetten söz edilemez. Felsefe olmaksızın din yanlış ve eksik anlaşılır. Felsefesi olmayan eğitim-öğretim politikası, hep sonuçsuz kalmaya mahkumdur. Hükümet, felsefeye eğitimin bütün aşamalarında mutlaka yer vermelidir. Türkiye'de felsefe öğretimi, doğululaşmaktan ve Batı'ya zebun olmaktan kurtarılıp senteze ulaştıracak şekilde gerçekleştirilmelidir. Milli birikimimizin oluşturduğu düşünce zenginliği bunu yapmaya muktedirdir.

Felsefe dinin alternatifi değildir. Din neye inanacağımızı, felsefe ise niçin inanacağımızı sorgular. Eğer inanmaya değer, akla aykırı, insanı zorlayan bir şeye inanç dayatılıyorsa, felsefe bu dayatmayı eleştirir. İnanmaya değerse, felsefe bunun neden değiştiğini açıklamada yardımcı olur. Türkiye'de felsefenin zafiyeti sadece bilimlerin gelişmesine değil, dini literatürün zenginleşmesine de yol açacaktır.

Ulusal Kanal'da 2016'dan beri her Pazar Felsefe ve İnsan programımda felsefeyi konu ediniyorum.

Amuran: Siyasi iktidar hele son yıllarda felsefe ile mesafesini daha da açtı. Bu nedenle de yaptığınız yayınlarla önemli bir görevi yerine getiriyorsunuz. Evet yeniden FETÖ'ye dönelim. FETÖ ile daha hangi alanlarda mücadele edilmelidir?

Filiz: FETÖ ile mücadele, özellikle zihniyet alanına odaklanılmalıdır. Fethullahçılık yalnız Fethullah denilen terörist başı ve onun kölelerinden oluşan özel bir gurup olarak değil, benzer yapıdaki bütün zihniyetlerin adıdır. Bu cehalet hareketlerinin en çok korktuğu ve uzak durduğu şey, güvenlik tedbirleri yanında ve hatta ondan daha fazla olarak, felsefe öğretimidir. Dikkat ederseniz, bu tip akımlar ve mensupları, insanlığa ve İslam'a taban taban aykırı her türlü ahlaksızlığı muhabet sayarken, nedense felsefenin "f" sini bile duymak, görmek, okumak istemezler. Nedeni, kölece bağımlı kıldıkları insanların Tanrı'nın verdiği akli kullanmalarına fırsat tanımamaktır. FETÖ'cüler arasında profesör, siyaset adamı, müdür, ceo, para babası, futbolcu, iş adamı, hırsız, uğursuz, cinsel sapık, vatan haini, bölücü, ajan, kumarıcı, Türk düşmanı, hatta ateist, hileci, sahtekar... Her türlü meslektan ve meşrepten insan bulabilirsiniz ama felsefeyi ya da düşünmeyi seven bir tek kişiye rastlayamazsınız. O halde FETÖ ve benzerlerinin yegane panzehiri, felsefedir; düşüncedir, mantıktır, eleştiri yöntemidir. İlk, orta ve yüksek öğretimin bütün aşamalarında felsefe derslerini artırarak, felsefe eğitimi, İslam düşüncesinin diyalektik gücünü ve zenginliği, eleştiri geleneğini yerleştirecek süreci besleyen farklı kültürleri öğrencilerle tanıştıracak yeni bir eğitim öğretim modeli yaratılmalıdır. Tümüne birden felsefe eğitimi ve öğretimi diyorsak eğer, FETÖ'yü felsefesiz temizleyemeyiz sonucuna varırız. Felsefe olmadan FETÖ salt güvenlik kavramıyla ancak geçici bir süre için bastırılmış olur. Oysa Türk milletinin kılcal damarlarına dek sinmiş bu karanlık, köleci ve işbirlikçi zihniyeti yine köklü tedbirlerle etkisiz hale getirmek olasıdır. Bu köklü ve derinlikli önlemler, FETÖ'yü toplumun zihin haritasından silmekle kalmaz, benzerlerinin de serpilip gelişmesine en ekonomik, en az hasarla ve en çabuk şekilde engel olmuş olur.

İslam'ı kendi kaynaklarından doğru bir şekilde öğretmek, özellikle Hz. Muhammed'in, güzel ahlakı tamamlamak için gönderildiğini, ahlaksızlığa, soysuzluğa, adaletsizliğe, fuhuşa, hırsızlığa, adam kayırmaya, insanlar arasında ayırimcılık yapmaya karşı kutsal bir görevi olduğuna halkımızı ikna edip, tüm bunların kaynağı olan cemaat ve tarikatların ise, Hz. Muhammed'in misyonu önünde kasıtlı engeller yarattıklarını anlatan yetkili ve yeterli eğitimcilerin mutlaka vakit geçirmeden devreye sokulması gerekir. İslam'ın barışçı ve ahlaka dayalı öğretisine, bilim ve insanlığa, düşünme ve felsefeye olan yakınlığına dikkatleri çekmeli; İslam adına yalan yanlış şeyler üreten toplumu cehaletle kirletenlere fırsat

verilmemelidir.

Amuran: Sizin de az önce dile getirdiğiniz gibi FETÖ, Cumhuriyet değerlerine bağlı olmadığı gibi Atatürk'e yönelik düşmanlığı da göz ardı edilemeyecek noktadaydı. Bunun da sık sık hatırlatılması gerekir, değil mi?

Filiz: FETÖ, oldum olası Atatürk'e, Türk Milletine, Türk bayrağına ve Cumhuriyet ilkelerine açıkça düşmandır. Öyleyse, aynı düşmanlığı tekrarlayarak FETÖ'yü FETÖ ile temizlemeye kalkmak gibi bir aymazlığa düşmemek gerekir. FETÖ'nün felsefeden başka öyleyse ikinci panzehiri, anılan değerlerimizdir. Bir yandan bu değerlere düşmanlık yapan FETÖ ile mücadele edip diğer yandan aynı düşmanlığın başka cemaat ve tarikatlarda yeşermesine göz yummak, FETÖ'yü ortadan kaldırmayacağı gibi, onu başka guruplarda, hatta kendisiyle mücadele eden hükümet ya da hükümetlerde kendi elimizle yaşatmak anlamına gelir. Bu durum, FETÖ'nün metamorfozu sürdürmesine yaramaktadır.

Amuran: Dini eğitim alanında İmam-Hatipli öğrencilerin doğru bilgilerle eğitilmesi İlahiyat Fakültelerinin çok yönlü bilimsel araştırmalara daha da ağırlık vermesi gerekiyor, değil mi?

Filiz: Elbette. İlahiyat ve İmam-Hatiplerin sayısını değil, düşünsel ve eleştirel etkinliğini artırmak gerekir. Sayıları sürekli arttığı halde, etkileri azalırken, cemaat ve tarikatlar hem sayılarını hem de etkilerini artırmaktadır. Bu ters orantıda büyük bir sorun vardır. Devamı halinde Türkiye'nin geleceğini niteliksiz kalabalık İmam-Hatipler ve İlahiyatçılar değil, iyi yetiştirilmiş etkili cemaat ve tarikat üyeleri belirleyecektir. Bu ise hem İslam hem de Cumhuriyetimiz, devlet ve milletimiz için çok büyük bir risktir. Tekrar ediyorum. Cemaat ve tarikatlar emperyalistlerin taşeronudur. FETÖ, Türkiye'nin ve Türk milletinin öz kaynaklarını sınırsızca kullanarak ABD'de Türkiye aleyhinde faaliyette bulunmaya devam etmektedir. Türkiye'deki kaynaklarını, metamorfoza uğrayarak ad değiştirmiş ama zihniyeti baki odaklarını, andığımız tedbirler doğrultusunda kurutmadıkça, FETÖ temizliği yüzeysel kalmaya yazgılı olacaktır. Bu konuda son söyleyeceğim şudur: Eğitim-öğretimin tüm birimlerinde vatansever, Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlı, başta İslamiyet'e ve diğer bütün inançlara saygılı kadrolar görevlendirilmelidir. Çünkü Balyoz, Ergenekon gibi meş'um ve hainane tertiplerin hedefi, bu kadrolardı, bu kadrolar şahsında devleti ve milleti ile bölünmez bütün olan Türkiye Cumhuriyeti idi. Düşman aynı düşman, hedef aynı hedef olmayı sürdürdükçe, FETÖ temizliğinden emin olmayı istemekten vazgeçmemeye mahkûmuz.

Amuran: Doyurucu ve bilgi dolu bir söyleşi oldu. Çok teşekkürler.

Filiz: Ben teşekkür ederim.

Nurzen Amuran

Odatv.com

Nurzen Amuran

Diğer Yazıları

Türkiye bunu ödemek zorunda kalacak

05.12.2021

Merkez Bankası bu talimata uymasaydı...

28.11.2021

Egemen Bağış'ın Büyükelçi tayin edildiği kurum, nasıl adil olmaktan söz edebilir

21.11.2021

Kumpas davaları olmasaydı FETÖ 15 Temmuz'a cesaret edebilir miydi

14.11.2021

Erdoğan'ı destekleyerek koltuklarını koruma derdine düştüler

07.11.2021

Artık "vakıf" dendiğinde akıllara kara para geliyor

31.10.2021

Tüm Yazıları

Popüler Yazılar

Müyesser Yıldız

TESUD Başkanına neler soruldu?

30.06.2021

Dr. Hüseyin Nazlıkul, M.D. PhD.

Hastalıklara karşı direnç nasıl artırılır

03.10.2021

Salih Seçkin Sevinç

Pandemi bahaneleri oldu... Restoranlar bizi ya...

03.10.2021

Rafael Sadi

O kritik ziyaretin arka planı

03.10.2021

Yusuf Yavuz

Yeni plan devrede

17.06.2021

Soner Yalçın

Tehdit etmeyin

18.06.2021

Soner Yalçın

Tunus'un foncuları

28.07.2021

Soner Yalçın

Erdoğan'ın öfkesinin sebebi

26.10.2021

Sami Mentеш

Milli Eğitim Bakanı yalan söylüyor

25.06.2021

Soner Yalçın

Ata'nın çocukları: 68 Kuşağı

30.06.2021

İletişim

Haber Merkezi: 0 216 449 32 00

Faks: 0 216 449 32 00

Mail: info@odatv.com

İletişim

Künye

Gizlilik Sözleşmesi ve Koşullar

Mobil Uygulamalar

Reklam

Reklam: 0 216 449 32 00

reklam@odatv.com

© 2021, Oda TV. Tüm haklar saklıdır.

ANA SAYFA

YAZARLAR

VIDEO

FOTO GALERİ

ARŞİV

KATEGORİLER

